

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa S. P., R. P., A. P., Ł. P. oraz małoletnich D. P. i N. P.
przeciwko W. P.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 września 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki S. P.
od wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 14 lipca 2017 r., sygn. akt I Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**2) przyznaje adwokatowi M. C. od Skarbu Państwa - Sądu
Okręgowego w O. kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych,
powiększoną o podatek VAT z tytułu udzielenia powódce S. P.
pomocy prawnej z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił apelację powódki S. P. od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 10 marca 2017 r., którymi oddalone zostało powództwo następców prawnych zmarłego W. P. skierowane przeciwko W. P. o zobowiązanie pozwanej do złożenia oświadczenia woli o zwrotnym przeniesieniu udziału w nieruchomościach opisanych w wyroku oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania. Oddalenie powództwa wynikało z ustalenia przez Sąd pierwszej instancji, że pozwanej nie można udowodnić rażącej

niewdzięczności wobec powódki i jej nieżyjącego męża, jako podstawy do rozwiązania umowy darowizny zabudowanej nieruchomości rolnej i leśnej, o których mowa w sprawie, a u podłoża sporu leży konflikt rodzinny między stronami postępowania. W wyniku rozpoznania apelacji powódki Sąd Okręgowy podzielił zasadnicze ustalenia faktyczne i dokonane oceny prawne Sądu Rejonowego, uznając brak wystąpienia w zachowaniu obdarowanych względem darczyńców przejawów rażącej niewdzięczności w rozumieniu art. 898 § 1 k.c. W rezultacie apelacja okazała się bezzasadna.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła Sądowi Okręgowemu rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 227 w związku z art. 299 i art. 380 k.p.c. przez poprzestanie przez Sąd drugiej instancji na ocenie materiału dowodowego zgromadzonego przed Sądem pierwszej instancji i zaniechanie przesłuchania R. P., jako jedynej bezstronnej osobie mającej wiedzę w zakresie faktycznego zachowania pozwanej w stosunku do powódki. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części, tj. co do punktu pierwszego wyroku w całości oraz orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie apelacji w całości i orzeczenie zgodnie z zawartymi w niej wnioskami, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenia kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, działający z urzędu pełnomocnik skarżącej wskazał na oczywiste uzasadnienie skargi, powołując art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Umotywował to tym, że w ocenie powódki naruszenie przepisów wskazanych w petitum skargi jest istotne tym bardziej, „gdyż brak przeprowadzenia wskazanego dowodu - przesłuchania R. P., doprowadził do sytuacji gdy Sądy orzekające nie miały możliwości zbadania istoty sprawy i zweryfikowania twierdzeń stron”. Z tego powodu „wyrok Sądu Okręgowego oraz orzeczenie Sądu I instancji ostać się nie może, co uzasadnia ich wyeliminowanie z obrotu prawnego w postępowaniu kasacyjnym”.

Z przytoczonego prawie w całości uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wynika jednoznacznie, że zaskarżony wyrok powinien się ostać jako wydany zgodnie z prawem, w tym zgodnie z przepisami procedury cywilnej. Z uzasadnienia tego wyroku wynika, że nie powiodły się próby przeprowadzenia dowodu z zeznań powołanego świadka, którego zachowanie wskazuje na brak chęci uczestniczenia w niekończącym się konflikcie rodzinnym, w którym już kilkakrotnie powódka, wcześniej wraz ze zmarłym mężem bezskutecznie usiłowała na drodze sądowej zniweczyć skutki dokonanej darowizny (wyroki sądowe oddalające powództwo z 2007, 2009 i 2010 r.). Darowizna ta wraz z prawem dożywocia była uczyniona na rzecz jednego z synów i synowej, a śmierć tego syna w wypadku samochodowym w 2005 r. stała się, jak wynika z ustaleń, podstawową przyczyną podjętych działań w celu pozbawienia synowej z dziećmi własności spornych nieruchomości.

Skarga kasacyjna dotyczy wyłącznie polemiki z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów, a to nie może być podstawą skargi, zaś Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Uzasadnienie wyroku Sądu drugiej instancji jest staranne, wyczerpujące i przekonujące odnośnie do podjętego rozstrzygnięcia. Wniosek o przyjęcie skargi jest symboliczny, a mając na uwadze znane, obszerne i ustabilizowane orzecznictwo Sądu Najwyższego w kwestii przesłanek, jakie muszą zostać spełnione, aby wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to spełnienie tych przesłanek w uzasadnieniu wniosku wykazane nie zostało.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o wynagrodzeniu pełnomocnika powódki ustanowionego z urzędu na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714).

